

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنج شنبه ۱۹ آبان ماه ۱۳۱۱ * (۱۰ رجب ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۶) تقدیم يك فقره لایحه از طرف آذنی رئیس كل صناعت
۲) اعلام وصول لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس	۷) تصویب لایحه اصلاح بودجه وزارت معارف
۳) تقدیم دوفترة لایحه از طرف آقای وزیر مالیه	۸) تصویب لایحه اصلاحی بودجه اداره كل صناعت
۴) شرر و تصویب لایحه اصلاح قانون انحصار دخانیات	۹) موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه
۵) تصویب لایحه تخفیف جرائم فاجانق تبرك	

مجلس يك ساعت و ربع قبل از ظهر بریست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس پنجشنبه دوازدهم آبان ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - آقای محیط
 رئیس - اصلاح میشود. آقای طباطبائی دبیر
 طباطبائی دبیر - قبل از دستور
 رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (خیر) صورت
 مجلس تصویب شد.
 [۳ - اعلام لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس]
 رئیس - لایحه تفریح بودجه ۱۳۱۰ را اداره مباشرت
 فرموده بوند بسرکشی انجمنهای مهیوده رفته بودم

* عین مذاکرات مشروح یکصد و چهاردهمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دائرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین با اجازه - آقایان: فزونی - اسکندری - آشتیانی - باستانی - چایچی - تربیت - صفاری - فرش - اعتبار
 بیات ماکو - حاج غلامحسین ملك
 غائبین بی اجازه - آقایان: تیمورتاش - دشمنی - حاج میرزا حبیب الله امین - حاج محمد رضا بهبانی - میرزا حسینخان انصار
 دکتر امیراعلم - اورنگ - دکتر احتشام - دکتر شیخ - مقدم - قبه - کاررونی - موفر - مزدهی - حکمت - حسینقلی خان نواب
 قوام
 دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: محیط - حاج حسین آقا مهدوی - طهرانی

فرستاده است به کمیسیون محاسبات ارجاع میشود. آقای وزیر مالیه فرمایشی داید.

[۳ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه]
وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - بنده دو فقره لایحه دارم

که هر دو بقید دوفوریت تقدیم میشود و تقاضای تصویب و تسریع از آقایان دارم هر دو متضمن ارفاق و تسهیلی است برای مردم و یکی که آقایان مسبقاً گفته اند که لایحه دخانیات باشد از وسعتش از جهت دیگر هم مسلم است برای اینکه زمستان می آید و باید هر اقدامی که میشود از اول سال آینده بشود. لایحه دیگر مبنی بر تحقیقی است که در جرائم قاچاق تریاک داده میشود نسبت بجرائم قبل از قانون اخیر. قانون اخیری که از مجلس گذشت خیلی از این چیزها را اصلاح کرده است و حالا جریانش خیلی خوب و بر نحو مطلوب است ولی مقدار زیادی تقصیراتی بموجب قانون قدیم برگردن مردم باقی مانده است و جرائمی با آنها تعلق گرفته است که آن خیلی سنگین است لهذا یک قانونی پیشنهاد میشود که یکمقداری را بکلی تخفیف بدهند و یک مقداری دیگری را هم تخفیف کلی (تقریباً یک خمس گرفته میشود و چهار خمس بخشیده میشود) بدهند (صحیح است)

[۴ - شور و تصویب لایحه اصلاح قانون دخانیات]

رئیس - لایحه راجع بدخانیات قرائت میشود.

ساحت محترم مجلس شورای ملی

نظر باینکه مباشرت مستقیم دولت در کلیه معاملات و بندست گرفتن عمل انحصار انواع اجناس دخانیه از سنه آتیه ۱۳۱۲ بواسطه ضیق وقت و جلو بودن زمستان از حیث تدارک ساختمانهای لازم و انبار کافی وبالخصوص از جهت فراهم نبودن سرمایه کافی میسر نیست.

و نظر باینکه توسعه زراعت انواع اجناس دخانیه و ترفیه حال زارعین و مالکین و هم چنین افرادی که مشغول داد و ستد و تجارت توتون چیق و تنباکو میباشد تجدیدنظر در مواد سه و چهار قانون اصلاح قانون دخانیات مصوب ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ را ایجاب مینماید و نظر باینکه در طول

مدت تدارک مقدمات اجراء انحصار کامل تکلیف وزارت مالیه در وصول حقوق انحصار و تجار در خریداری محصول و زارعین در کشت و زرع انواع اجناس دخانیه معلوم باشد لذا ماده واحده ذیل که جانشین مواد سه و چهار قانون اصلاح قانون دخانیات مصوب ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ میباشد تقدیم و تصویب آنرا با قید دو فوریت تقاضا مینماید.

ماده واحده - ماده سوم و چهارم قانون دخانیات ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ بطریق ذیل اصلاح میشود:

۱ - بجای ماده سوم قانون ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ مؤسسه دخانیات مجاز است از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ و سنوات ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ نسبت بهر یک از انواع و اجناس دخانیه که عمل انحصار آنرا بدست نکرده با اخذ حقوق مذکور ذیل تهیه و تجارت بکقسمت بتمام اجناس دخانیه را بموجب جواز مخصوص آزاد نماید.

الف - توتون سیگار و سایر اجناس دخانیه که برای مصرف در سیگار بریده میشود از قرار یکم سی ریال

ب - توتون چیق نیمکوب از قرار یکم هیجده ریال
ج - توتون چیق اشنو - سلوانه - لاهیجان (از محال ساوجبلاغ مکرری) و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکم ۱۲ ریال ۱۳۱۲-۱۴ ریال ۱۳۱۳-۱۶ ریال

د - توتون چیق سنندج - کرمانشاهان - ساوجبلاغ مکرری - و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ هشت ریال ۱۳۱۲ ده ریال ۱۳۱۳ دوازده ریال
ه - توتون چیق سقر و بانه - همدان - دهخوارقان نهاوند - تویسرکان - اطراف طهران و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ پنج ریال ۱۳۱۲ شش ریال ۱۳۱۳ هفت ریال

و - تنباکوی شیراز - اصفهان - گلپایگان - کره و خوانسار - دشتستان و تنباکوهای مشابه آن از تاریخ

در موقعی که دولت خود مباشرت را بدست میگیرد بترتیب ذیل خواهد بود.

پس از مباشرت دولت بانحصار عملی هر یک از انواع دخانیه مالکین محصولات آن نوع و اجناس و ادوات مربوطه به آن مکلف خواهند بود که اموال مذکور را با اخذ قیمت نقدی آن بدو مؤسسه انحصار دخانیات بفروشند و مؤسسه انحصار مکلف بخیرید آن میباشد.

حدائق قیمت خرید اجناس مذکور در سال اول مباشرت دولت نسبت بهر یک از اجناس دخانیه میزان متوسط قیمت پنجسال اخیر برطبق معاملات تجار خواهد بود و در سنوات بعد همه ساله مؤسسه انحصار دخانیات با در نظر گرفتن وضعیت محصول و بازار نرخ آن سال را معین و یک ماه قبل از برداشت محصول در محل اعلان خواهد نمود.

نظامنامه مربوطه بعملی نمودن انحصار دخانیات قبل از ۱۳۱۳ از طرف وزارت مالیه تهیه شده و تصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید.

تبصره - استخدام عمال و کارگران کارخانها و ماشین خانهای توتون بری و توتونسائی و گیلز ریزی و سیگارچی و کیسه گیری و جود کرهن و غیره پرداخت اجرت آنها و همچنین معاملات اجناس دخانیه مورد انحصار تابع مقررات قانون استخدام و قوانین محاسبات عدومی و بودجه نخواهد بود.

رئیس - فوریت مطرح است. آقای وثوق

آقای سید مرتضی وثوق - مخالفی نیست.

رئیس - آقایانیکه با فوریت موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. فوریت دوم مطرح است مخالفی نیست (خبر) موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است. آقای وثوق.

وثوق - موافقم

رئیس - آقای فرهمند.

تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ چهار ریال ۱۳۱۲ چهار ریال و نیم ۱۳۱۳ پنج ریال

ز - تنباکوی کرمان - یزد - حوزه خراسان - سمنان دامغان - شاهرود و تنباکوهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ سه ریال ۱۳۱۲ سه ریال و نیم ۱۳۱۳ چهار ریال.

ح - تنباکوی چوب قلیانی - میخکی - چدره و تنباکوهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون از قرار یکم دو ریال

ط - نسوار ساخته از تاریخ تصویب این قانون یک من ۱۵ ریال و اقیه ساخت داخله یکم سیست ریال
ی - انواع توتون و سیگار و سیگار و اقیه ساخت خارجه در صورتیکه ممنوعیت فعلی آن مرتفع گردد صدی دویت از قیمتی که وارد شده.

ک - انواع کاغذ سیگار و مقرعات آن صدی پنجاه از قیمتی که وارد می شود.

تبصره ۱ - قیمت ورود عبارت است از قیمت خرید و خرج جنس تا دفتر ورود با اضافه حقوق گمرکی و عوارض دیگری که توسط گمرک مأخوذ میگردد.

تبصره ۲ - وارد کردن اجناس دخانیه مذکور در فقره (ی) و (ک) در صورتیکه ورود آنها موانع قانونی دیگری نداشته باشد بدون اجازه مؤسسه انحصار دخانیات ممنوع بوده و مستلزم ضبط جنس خواهد بود.

تبصره ۳ - وزارت مالیه مجاز است قیوضی را که از بابت یکم یکریال تنباکوهای پست و یکم دو ریال چوب تنباکو معروف به چوله و میخکی تا تاریخ تصویب این قانون دریافت نموده بصاحبان آنها مسترد دارد.

تبصره ۴ - اجناس دخانیه که با جواز سفید با دادن وثیقه حمل و تا تاریخ تصویب این قانون حقوق انحصار آنها تماماً مأخوذ نگردیده از حیث حقوق انحصاری مشمول این قانون خواهد بود.

۲ - بجای ماده ۴ قانون ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ دولت مکلف است خرید و فروش توتون سیگار محصول ۱۳۱۲ و سنوات بعد را خود مباشرت نماید و ترتیب خرید توتون مزبور و همچنین خرید انواع اجناس دخانیه دیگر

مخبر فرهنگ - عرض کنم بنده بطوریکه در فرآکسیون هم عرض کردم در یک قسمت از ماده که مربوط است به تنباکوی چوب قلیانی و مشابه آن که سابقاً بکمن چهار قران و دهشاهی در قانونی که هست الآن و هنوز مانع نشده است مالیات برایش وضع کردند و بطوریکه شکایت رسیده است از نیاوند و قاطعی که این محصول در آنجاها هست اصل خود قیمت این جنس تنباکو خرواری پنج قران است آقای وزیر مالیه فرمودند برای وضع مالیات قیمت مناط زیست بنده می خواهم عرض کنم علت اینکه این قوانین هر روز تغییر پیدا میکند و بعنوان ارفاق و این چیزها قانون دیگری می آید جایش این است که قابل اجراء نیست یعنی بقصدی سنگین است که بالاخره دولت و خود مأمورین اجرای قانون هم قضیه را که تطبیق میکنند می بینند که قانون قابل اجراء نیست و بالاخره مجبورند برای حفظ عایدی آن را اصلاح کنند در این قسمت بنده گمان میکنم که دولت باز مجبور می شود که یکم یک قران یا کمتر یا بیشتر با تصویب امه تخفیف موقتی بدهد بعد آنوقت یک بار دیگر بیاید و آن تخفیف را رسمی بکنند و آن را پس بدهند ب مردم پس بهتر این است که اگر آقا اجازه بفرمایند و صلاح میدانند اینجا را اصلاح کند برای اینکه از این تنباکو یکم دو ریال هم بدست نمی آید و آنوقت بعدها اگر بکثران دهشاهی هم دولت بخواهد بگیرد از آنها چیزی عاید نمی شود و یک ضرری هم دارد اصلاح قیمت خود این تنباکو چیست؟ پس مالیاتش البته اگر یک قدری کمتر باشد و وصول بشود بهتر است از اینکه سنگین باشد و عدلی نباشد و از بین برود.

وزیر مالیه - بنده در خارج هم خدمت آقای فرهنگ عرض کردم که بهترین چیز همانطور که فرمودید آزمایش و تجربه است و در این مدتی که قانون سابق گذشت با بحال خود ما هم آزمایش کردیم و از همه ولایات نوشتند مأمورین مالیه که بعضی چیزها آنقدر پشرفت ندارد و یک قدری تخفیف لازم دارد و بعضی

چیزها جریان معمولی خودش را دارد از جمله در مورد همین چیزها آنچه که از ولایات می نویسند تنباکوهای پستی هست که اگر بکمن یک ریال یعنی یک قران قدیم هم تخفیف داده شود کافی است ما هم موقوف المطالبه گذاشتیم و تا بحال نمیگیریم حالا بموجب این قانون ترتیب قانونیش درست می شود ملاحظه بفرمایید در قسمت تنباکوی چوب قلیانی دو ریال و پنجاه دینار تخفیف داده شده است یعنی از نه قسمت پنج قسمتش حذف شده و چهار قسمتش مانده البته بنده تصدیق دارم که هر چه تخفیف داده شود بهتر است ولی از طرفی هم باید تناسب داشته باشد و تا آن حدی که ممکن الوصول است و تحمیل زیادی بر مردم زیست آن را دیگر از آن پائین تر نباید آورد مالیات هم میدارید که شاهی شاهی جمع می شود. بعضی اشیاء البته با قیمت اصل جنس مالیاتش مناسبتی ندارد مثلاً بعضی چیزهای نفتی ممکن است مالیاتش ده برابر قیمت اصل خود جنس باشد و باز هم قابل تحمل باشد و بعضی چیزها ضروری زندگی یک عشر هم که تحمیل شود شاید قابل تحمل نباشد (صحیح است) و باز هم تمایز میکنم موافقت بفرمایند آقا که تصویب شود و بنده اطمینان میدهم بسر کار که اگر باز یک چیزی دیدیم که واقعا بر مردم تحمیل است خود بنده قانونش را می آورم بمجلس و تقاضا می کنم که تغییر بدهند (صحیح است)

رئیس - آقای ملک مدنی
ملک مدنی - بنده هم عرضی ندارم
رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی دینا - بنده هم موافقم ولی میخواهم عرض کنم که این لفظ یکم در این قانون مکرر ذکر شده است و بدیهی است مقصود از من این جا همان من معمولی تبریز است که معاملات دولت هم با او است در اینجا باید ذکر شود من تبریز که بعد هم اسباب زحمت مردم نشود.
وزیر مالیه - اگر احتمال شبهه باشد بنده موافقم مانعی

ندارد لفظ تبریز در مرتبه اول اضافه شود ولی بطور کلی تمام قوانینی که از مجلس گذشته اوزان رسمی همیشه من تبریز بوده است
رئیس - افزودن این کلمه با اینکه گفته شد زائد است. آنگاه اینکه با ماده واحد موافقت دارند و ررقه سفید خواهند داد.
(اخذ و تعداد آراء بعمل آمده ۶۸ ورقه سفید شماره شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی هشتاد و سه نفر با کثرت ۶۸ رأی تصویب شد
[۵ - تصویب لایحه تخفیف جرائم قاچاق تریاک]
رئیس - لایحه دیگریست که اظهار فوریت شده است قرائت میشود.

(بشرح آتی قرائت شد)
ساحت محترم مجلس شورای ملی
نظر باینکه منظور اصلی و اساسی دولت از اخذ جریمه تریاک قاچاق بتحصیل یا ازدیاد عایداتی از این راه نبوده بلکه مقصود این بوده است که بر اثر تعقیب قانونی مرتکبین از قاچاق جلوگیری کامل نموده و ضمناً عوائد انحصاری دولت نیز محفوظ گردد از طرفی چون در بدو تاسیس انحصار مردم بوظایف خود آشنا نبوده و از مقررات قوانین موضوعه هم بی اطلاع بوده اند و باین جهت عده کثیری از فروشندگان سابق تریاک و مصرف کنندگان آن باز کتاب قاچاق مبادرت نموده اند و فعلاً که مردم بمقررات جاریه پی برده و قوانین هم تکمیل گشته و قاچاق هم نسبتاً کم شده است عقیده وزارت مالیه این است نسبت بجرائم قاچاقها اینکه تا قبل از تاریخ قانون مصوبه

چهارم امرداد ۱۳۱۱ کشف گردیده است و جریمه آن هنوز کاملاً وصول نگردیده است ارفاقی با مرتکبین بشود و بدین لحاظ ماده واحد ذیل را بقید دوفوریت پیشنهاد و تقاضای تصویب آنرا میشماید
ماده واحد - بوزارت مالیه (مؤسسه کل انحصار دولتی تریاک) اجازه داده میشود نسبت به بقایای جرائم قاچاقهای تریاک و مشتقات آن که تا قبل از تاریخ چهارم امرداد ۱۳۱۱ کشف گردیده است بطریق ذیل عمل نماید
الف - بقایای جرائم تا بیست تومان (۲۰۰ ریال) را بکلی بعنوان تخفیف منظور داشته و از محاسبه حذف نماید.

ب - بقایای جرائم علاوه بر بیست تومان را پس از وضع بیست تومان اولیه آنچه باقی میماند بقرار یکخمس (تومانی دوریال) وصول و بقیه را بعنوان تخفیف منظور و از محاسبه حذف نماید
رئیس - گر چه تقاضای دو فوریت شده است ولی بیک فوریت دارد. فوریت مطرح است آنگاه اینکه با فوریت لایحه موافقت قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد. ماده واحد مطرح است
آقای مؤید احمدی
مؤید احمدی - بنده حقیقه از این نظر ارفاقی که وزارت مالیه نسبت باین موضوع گرفته اند تشکر میکنم لیکن موضوعی بنظر آمد که بعرض برسام قاچاقهایی که از پیش بوده است همینطور که مقدمه لایحه تذکر داده اند

- تذکرات اسامی رأی دهندگان - آقایان : رهنما - دربانی - مهدوی - احتشامزاده - ملک مدنی - طباطبائی دینا - انبلی - امیر تیمور کلانی - اورنگ - لاریجانی - طالبان خان - بونس آقاوهابزاده - انسر - دادور - شریفی - دکتر سمعی - سید مرتضی وثوق میرزا محمد حسین نواب - سید کاظم یزدی - دکتر آقمان - مولوی - دهستانی - فیهی - امیر ابراهیمی - معصم سنگ - همراز دکتر احتشام - عیض - وهابزاده - مصدق جهانشاهی - دکتر ملک زاده - آخوندیار علی - میرزا صادقخان اکبر - حسینقلیخان نواب جمشیدی - هزار جریبی - قوام - ملک زاده آملی - دکتر سنگ - علیخان اعظم زنکنه - امیر دولتشاهی - حکمت - دکتر ضیائی ثقة الاسلامی - مفتی - دهستانی کرمانی - سهرابخان ساکینیان - فتحعلیخان بختیار - محمدعلی میرزادولتشاهی - حاج میرزا حسنخان اسفندیاری فتوحی - مقدم - لقیوانی - طباطبائی وکیل - معتمدی - ایزدی - مخبر فرهنگ - ارگانی - روحی - افغنی - مؤید احمدی - طاهری - حاج میرزا حسنخان فاطمی - میرزا محمد خان وکیل - سعیدی - رهبری - مجد ضیائی - ابوالحسنخان پیرنیا .

علاوه بر اینکه مردم بی اطلاع بوده اند از قانون يك اشكال دیگری هم بود و آن این بود که نریاک گران بود و این بدیهی است که هر شئی که گران شد مالیاتش زیاد شد قاجاقش زیاد میشود و بعد از اینکه دولت قانون نریاک را اصلاح کردند و تخفیف در مالیات دادند بدیهی است کم شد و این اشخاص بیشتر بواسطه آن مالیات زیاد مرتکب قاجاق شده اند و البته وزارت مالیه نظر خوبی گرفته است که این قضا یا را ختم کند لیکن يك موضوع بنده لازم شد عرض کنم و آن این است که بعضی از اینها علاوه از آن جرم نقدی که داشته اند حبس هم داشته اند این را متذکر نشده اند ممکن است آن آدم الان در حبس باشد بواسطه خواستن این جریمه ازش که نداشته است بدهد و حبسش کرده اند حالا که دولت این ارفاق را میکند که از بست تومان بیلا را میگیرند و حبس میکنند از حبس هم بیرونش بیاورند چون در ماده ذکری از حبس نشده بود و این يك نکته دارد که عرض میکنم که الان در کمیسیون قوانین عدلیه هم چند روز پیش از این تذکر را بنده بوزیر عدلیه عرض کردم و آن این است که عجباً محبس های ما پر شده است از اشخاص خلافکار و بدیهی است که این بر دو قسم است يك اشخاصی هستند که خیانت کرده اند و دزدی کرده اند البته آنها باید در حبس بمانند و حبس قانونی خودشان را بپوشانند و محکمه معین کرده است تحمل کنند لیکن يك قسم دیگری محبوسین داریم که اینها چون برخلاف قانون رفتار کرده اند و محبوسند قاجاق کرده است قاجاق نریاک کرده است قاجاق اشیاء دخانیه کرده است قاجاق گمرک کرده است عهد اسماری را انجام نکرده از این قبیل چیزها عدّه زیادی از این اشخاص در محابس هستند بنده عرض نمیکنم کار خلاف نکرده اند لیکن موضوعی که در صدر این لایحه نوشته در باره آنها نیز باید ملحوظ شود یعنی بی اطلاعی از قانون باشد ممکن است فلان شیئی که در انبارش بوده است می رفته است از سرحد خارج شود یا وارد شود جلوی او را گرفته اند که آقا این از اشیاء ممنوعه است

و باید ضبط شود و توهم باید حبس شوی باین بنده فقط برای تذکر عرض میکنم که این قبیل اشخاص را باید برایشان فکری کرد و محبس ها را خالی کرد بعقیده بنده موقع دارد که يك عفو عمومی از طرف اعلیحضرت هدایونی يك قسمتی داده شود و این قبیل اشخاص بیرون بیایند تا بعد از این اگر این اشخاص برخلاف قانون رفتار کردند حبس شوند این يك موضوعی بود که لازم شد به آقای وزیر مالیه عرض کنم راجع بحبس چون ممکن است که حبس از بابت همین جریمه باشد ممکن است بواسطه اینکه نداشته است این جریمه را بدهد حبسش کرده اند و حالا که جریمه عفو می شود باید از حبس هم بیرون بیایند يك قسمت دیگر هم راجع بمفلسین است بنده خاطر هست وقتی که آن قانون میگذشت گفتیم اگر اشخاص مفلسی هستند از اینها هم صرف نظر شود حالا که دولت این نظر ارفاقی را پیش گرفته اند این دو نظر و دو تذکر بنده راهم در نظر بگیرند یکی راجع به محبوسینی که بواسطه ندادن جریمه در حبس مانده اند اینها را مرخص کنند و یکی هم راجع به مفلسینی که از بست تومان جریشان بیشتر بوده لیکن مفلس است حالا که ارفاق کرده اند او راهم از حبس بیرون بیاورند

وزیر مالیه - این قانون هم در يك قسمت شبیه بهمان قانونی است که قبل از این گذشت یعنی منظور از آوردن این قانون تغییر آنجاهاست که در مقام عمل و آزمایش ما فعلاً مبتلا بهش هستیم و یا اینکه اسباب زحمت برای مردم شده است آن تکه اش را رفع کنیم و منظور تمام قانون قاجاق نریاک نیست و باید بایشان عرض کنم که تمام فرمایشاتی که فرمودند صحیح است در جای خودش ولی در مورد عمل و مورد خارجی آنچه که ما تحقیقات کردیم نتیجه اش همین است که در این قانون آمده یعنی اینهایی که در حبس هستند برای همین جریمه است یعنی اغلب ده تومانی و پنج تومانی هستند اینها همه آزاد می شوند دیگران که پیش از بست تومان است آنها راهم مخصوصاً حساب کرده اند و دیده اند که اغلب اینها را شاید الان بگویند

نفسش را بدهند یا تانش را بدهند بتوانند هم بدهند گفتند خمسش را بدهید بدهند و بروند و راحت شوند و آن گرفتاری که فرمودند پیش نمی آید و آنها هم که حبس پنج ماه شش ماه داشته اند مدتها قبل از این حبس شان تمام شده و می روند بی کارشان و همچو اشخاصی هم که دو سال باشد ظاهراً نادر است یا بنده اطلاعی ندارم و اشخاصی راهم که اطلاع دارم و از اطلاعاتی که رسیده است اطمینان پیدا کرده ام بواسطه این قانون يك قسمت بزرگ بلکه می شود گفت کل اشکالاتی که ما الان بهش مبتلا هستیم رفع می شود و خود راهم نظر مان بیشتر به همین است که فرمودید که محبس های ما پر بود از اشخاصی که برای چیزهای کوچک بمعنی در حبس بودند بنده اطمینان میدهم این قانون که گذشت ملاحظه خواهید فرمود که نه عشرين قبیل چیزها برطرف می شود.

رئیس - آقای رهنما

رهنما - در قسمت مجازات حبسی که آقای وزیر مالیه توضیح دادند در جواب آقای مؤیدی احمدی صحیح است بنده هم همان شبهه را داشتم و با توضیح ایشان رفع شد ولی يك قسمت دیگر را بنده میخواستم به آقای وزیر مالیه تذکر بدهم که ایشان اگر موافقت فرمایند فرمایند منظور خود وزارت مالیه و تمام نمایندگان تامین می شود و آن عبارت از این است که حد بست تومان را بالاتر برند اگر این کار را ما بکنیم آنوقت بهمان منظوری که لایحه ثان تهیه شده است کمک کرده ایم و يك عدّه اشخاص بی گناه هم کمک کرده ایم (اورنگ - گناه است آقا) خیر آقا بی گناه است (مصدق جهانشاهی - جرم است) بی گناه است آقا اجازه بدهید برای اینکه بنده می توانم عرض کنم در يك مملکتی که شاید با سوادش زیاد نباشد بنده نمیخواهم عدّه را بگویم يك کسی که از يك قانونی اطلاع ندارد او را نمی شود گناه کار دانست این را برای اهالی یاریس اگر بگویند صحیح است ولی در يك مملکتی که هنوز شاید طبقه روشن فکرش هم

قانون را نمیخواند و روزنامه نمیخواند و اطلاع ندارد يك نفر دهاتی نمی شود گفت برای اینکه تو فلان قانون را نخوانده ای گناه کاری (صحیح است) (مصدق جهانشاهی - گناه کار است) اینطور نیست آقا **گناهکار همانهایی هستند که افرا را خیال میکنند با جهلشان ممکن است که يك مجازاتهای سوق داد گناه کار این اشخاص هستند بی سواد گناهکار نیست بی سواد بی گناه بنده و شماست گناه جاهل زیر سر بی سواد است گناه يك زن بی سواد بر آن مرد گناه کار است تمام اینها سابقه دارد آقا اساس کتابهایی است که برای تربیت بشریت آن کتابها جدیدت میکنند کتابهایی است که امروز در دسترس ماست و برای مردمی زندگی ماست ما نمیتوانیم آقا يك نفر دهاتی که کتاب نخوانده و هیچ اطلاعی از جرمات ندارد او را بقتلش را بچسبیم برای ده مقل نریاک او را ده سال بحبس بندازیم و آنوقت بگویم ترک گناهکاری (صحیح است) بنا بر این بجای اینکه ما این حرفها را در بزنیم همینطور که خود آقای وزیر مالیه و وجدان ایشان حس کرد و فهمید که ناپستی يك اشخاصی فشار آورد و يك عدّه اشخاص تحمل کرد این لایحه را آوردند حالا که این لایحه را آوردند بنده میخواهم از آقای وزیر مالیه استدعا کنم که بست تومان راسی تومان کنند آنوقت برای اینکه این احتمال هم پیدا نشود و اشخاص متعصب هم برای قانون خیلی دلشان نسوزد يك ماده دیگر میگذاریم که اگر همین اشخاص که ارفاق شده است در باره شان مجدداً مرتکب شدند آنوقت مجازاتشان شدیدتر باشد باین ترتیب هر دو نفر تامین می شود و البته معلوم است ما يك عدّه اشخاصی بی سواد جاهل بی گناه نباید شرق دست و پد بیضا و قدرت نشان بدهیم. (صحیح است)**

اورنگ - بنده اجازه خواستم

رئیس - قبل از جنابعالی دیگری هم هست آقای دهستانی موافقت.

دهستانی - بلی عرض کنم در این قسمت برای اشخاصی که توانسته اند جریمه را بپردازند دولت حاضره

يك ارفاقی قابل شده است بنده يك قسمت تذکری دارم برای آن اشخاصی که دارای شان را فروخته‌اند و این جریمه را داده‌اند خواستم به آقای وزیر مالیه عرض کنم و خاطر شان را مستحضر کنم که وجهی را که از آنها گرفته‌اند حکم کنند که مسترد کنند عرض کنم از آنجمله در شهریار پیش آمد شده است که شرح قضیه این است علی اصغر نام و علی آقا نام شهریارى بجرم اینکه مرتکب قاچاق بوده‌اند اثاثه خودشانرا فروخته‌اند و بعد تومان اداره انحصار پرداخته‌اند و یکمیل است که این پول را فرع میدهند و قریب دو ماه است در محکمه تبرئه شده‌اند مطالبه پول خودشانرا میکنند اداره انحصار میگوید که این پول تنسیب شده است مطابق قانون يك قسمتش را اداره مالیه برده است بکفالتش را مفتش برده است و اداره انحصار نمی‌تواند پس بدهد یعنی از آنها بگیرد و مسترد دارد بنده میخواستم اینجا از آقای وزیر مالیه تقاضا کنم که امر بفرمایند پول مرده را پس بدهند

احتشامزاده - اگر گرفته اند باید فوراً پس بدهند

رئیس - (خطاب بدستمانی) آقشما که مخالف بودید

آقای وزیر مالیه جواب میفرمایند

وزیر مالیه - بنده باید عرض کنم که انتظار نداشتم خیلی در این باب بحث زیاد بشود و به آقای رئیس هم عرض کردم که بقین دارم که همه آقایان تصویب خواهند فرمود و مساعدت خواهند فرمود. باید در منظور در اینجا در نظر گرفته شود یکی اینکه منظور ما این نیست که اینهایی که قاچاق کرده‌اند بکلی ببخشیم والا باید يك قانونی بیاوریم که هر کس هر خلاف قانونی کرده آنها را ببخشیم باهر جریمه و هر مبالغی که گرفته شده است مسترد و عفو شود این رویه صحیحی نیست و با منظور اصلی هم آقایان موافقت ندارند ولی البته تخفیف جائی که سنگین است مثل همان مالیات تنباکو که عرض کردم تناسب ندارد و آزمایش کردند دیدند مالیات تنباکو خیلی سنگین است برای مردم و باید تا حدی تخفیف داده شود که قابل قبول باشد نماینده همانطور که آنجا عرض کردم طوری باشد

مردم منظور نشده‌اند و هم مرتب نصفه قیمتش را هم میدهند و می‌رود بی‌کارش و بعداً میخواهم از آقای رهنما که البته با حسن نیت این چیزها را میفرمایند تمنا کنم برای اینکه قانون سریملاً بگذرد از این پیشنهاد صرف نظر بفرمایند

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - يك قسمت از آنچه را که بنده میخواستم عرض کرده باشم آقای وزیر مالیه فرمودند ولی بنده هم يك توضیحی در ذیانش عرض میکنم بیان حضرت آقای رهنما بنده را باینجا کشید یا کشاید. ایشان این موضوعی را که بیان فرمودند اولاً گناه در دنیا چه چیز است. گناه را باید يك تعریف جامعی برایش کرد که ببینیم گناه در عالم چه حرکتی است چه حرکتی اگر بشر مرتکب بشود باو میگویند گناهکار. این اولاً يك موضوعی است خیلی قابل بحث. آن قدر مسلمی را که از مسئله گناه گرفته‌اند عدم اطاعت يك قاعده مسلمه بین جماعت یعنی هر که عدم اطاعت ابراز کند او گناه کار شمرده شده است چه نسبت به قوانین آسمانی و چه نسبت بقوانین ممالک. مسئله دوم این است که اگر بخواهد انسان مناط قانون گذری را روی این بگذارد که این قانون را میگذاریم بعد هر کس مرتکب شد خلاف این قانون را و ثابت شد که این مطلع نبوده از وجود این قانون از تبرئه شود و هر کس مرتکب شد این خلاف قانون را و در محکمه مسلم شد ثابت شد در محکمه که این مطلع بوده است او مجازات شود. اگر باید این ترتیب باشد این باصلاح هیچ ترتیب پیدا نمیکنند يك قاعده میگذارند در مملکت هر کس مطابق آن قانون رفتار کرد زندگانی نبود در آسایش و رفاه است و هر کس برخلاف آن قانون رفتار کرد او يك جرائمی باید بدهد. يك مطالب دیگر هم به آقای رهنما عرض کرده باشم: غالب این متخلفین از قوانین موضوعه میدانستند باین که این خلاف است ملاحظه بفرمایند قاچاقچی نوعش در مملکت ایران فرض بفرمایند که صد هزار نفر در یکسال مرتکب امر قاچاق شده‌اند از این صد هزار نفر نود و

پنجاه هزار نفر آنها را اگر تحقیق کنیم يك یکشان را می‌بینیم دانسته است این مطلع بوده است حتی در محکمه که برای خاطر چیز می‌آوردنش میگوید آقا والله دیگر این خلاف را نخواهم کرد این بد را دیگر مرتکب نخواهم شد این را فلان کس بمن تلقین کرد فلان آدم من را گول زد. نمیگوید من جهل داشتم نه اینکه قاچاق يك امر مشروع موافق وجدانی بود اما بعد از اینکه من کردم و مرتکب شدم یافتم که يك قانونی هست که دست مرا گرفته است اما این جور نیست اگر شما فرض بفرمایند که در بین صد هزار نفر مرتکب دو نفر هم جاهل باشند حکم برای دو نفر نیست حکم براغلب و اکثر است که همه اینها متخلفند مجازات هم لازم دارند باید مجازات هم ببخشند و اینکه ما هم در اینجا همه روز و وقتی که دیدیم متخلف زیاد شد یازم يك قانونی بگذاریم که این متخلفین را ببخشیم نه اینکه بنده مخالف این هستم ولی این هم رویه همجو زیاد خوب نیست و بنده هم نمیگویم همه اینها را نوبی محبس نگاه دارند و همینطور بمانند این جور نیست اما میخواهم عرض کنم که این رویه نباید باشد حالا که يك همجو قانونی آمده است و به دوست ریال مطاب را تزل داده‌اند و از حاصل این قانون جماعت کثیری (موافق احمائی که خودشان دارند) از مردم مرتکب خلاف نجات پیدا میکنند ما هم باید باین امر موافقت کنیم و همین مسئله را برای آنها ارفاق کاملی فرض کنیم. يك یانی آقای دهستانی کردند که اگر این اشخاصی که حالا خلاف کرده‌اند دو مرتبه مرتکب خلاف شدند آن وقت دیگر خیلی مجازات سخت بشود ولی خیر يك روز هم می‌آید بنده هم می‌آیم اینجا و تقاضا میکنم که آن دو دفعه مرتکب شده‌ها را چون مدتی در محبس مانده‌اند آنها را هم خارج کنیم (آقا رضا مهدوی - این اول دفعه است که مجلس اینکار را کرده است) پس همین مقدار باید قناعت شود و با این لایحه هم موافقت کرد.

رئیس - پیشنهادی از آقای رهنما رسیده است

بنده پیشنهاد میکنم قسمت الف بطریق ذیل اصلاح شود:

الف - بقایای جرائم ناسی تومان را بکلی بعنوان

تخفیف منظور داشته و از محاسبه حذف نمایند.

رئیس - بفرمائید

رهنما - بنده عادت ندارم وقتی که يك نفر ناطق مخالفی پشت تریبون صحبت میکنند با اینکه يك قسمتهائی نزدیک میشود و لازم میشود که بر ما يك کلمه جواب ایشان را بدهم جواب نمیدهم ساکت میشوم صبر می کنم تا ناطق بیاید یا من بعد خودم میروم انجا و جواب میدهم صحبت میکنم و این عادت را یکی از رفقا داشت که همیشه در پائین مجلس صحبت میکرد و هیچوقت نمی آمد پشت تریبون از پائین مجلس صحبت میکرد و معروفست بین رفقا حالا باین کار ندارم بنده عرض کنم خیلی خوشوقت هستم که از این قبیل لوابج بحث شود بر خلاف آن قبیل اشخاص هم که بگویم خیر برود همین حالا خوب است بگذرد و هیچ نباید صحبت بشود خیر باید همیشه صحبت شود بحث شود گفتگو شود در مسائل اساسی تعاطی نظر شود بالاخره معلوم شود يك نظر خوب است يك نظر بد است مجلس برای همین کارها ساخته شده است و باید بحث کرد. آقای اورنگ صحبت کنه کار را مطرح کردند. بسیار خوب میفرمایند هر کسی که از هر چیزی تخلف کرد آن کناهکار است و این دستور ایشان است فکر ایشان است بسیار خوب در مقابل فکر ایشان هم يك جمع زیادی هستند که جور دیگر فکر میکنند جوری فکر میکنند که اساس زندگی هر روز را در روی اساس محکمتری قرار میدهند کتاب هائی مینویسند برای اینکه فشار مضاعف را بر اشخاصیکه واقعا بی تقصیر بوده اند کم کنند بگویند يك نفر آدم رفت گرسنه بود از دم دکان نانوائی نان بردارد چهار ده سال حبسش کردند چرا؟ این موضوع يك کتاب میشود يك درام میشود يك بیس رویش نوشته میشود هزارها کنفرانس در اطرافش میدهند برای اینکه موضوع را نشان بدهند که نباید مقررات و قوانین اجتماعی يك قوانین و مقرراتی باشد که افراد را برای جرمهای خفیف بدترین و بدبخت ترین وضعیات سوق بدهد (صحیح است) آنها میگویند قوانین و مقررات اجتماعی

طوری باید باشد که جرم بزرگ را بگیرد و جرم کوچک را تا اندازه اغماض بکند این اساس زندگانی است که امروز مدارس و کتابها و اجتماعات و سینماها و تئاترها و درامها در اطرافش بحث میکنند و تمام محافل و مجالس مرتب ازش دنبال می کنند (اورنگ - بنده نمی کنم آقا) شما نکنید آقای اورنگ ولی آنها می کنند (صحیح است) (اورنگ - من رفیق اسلام هستم) آقای اورنگ تشریف می آورید اینجا صحبت تان را می کنید تشریف بیاورید اینجا. و هر مخالفی باید بیاید اینجا پشت تریبون و صحبت بکند. ما چه میگوئیم آقا. ما می گوئیم که قانون را که آورده اند (اگر ما اعتراض بخواهیم بکنیم با آقای وزیر مالیه می کنیم که این قانون را چرا آوردند) اگر ما اعتراض می کنیم و اگر آقایان نمایندگان که بعضیها این فکر را دارند اول باید به آقای وزیر مالیه اعتراض کنیم که شما برای چه اینکار را کردید (مثلاً عرض میکنم) برای چه شما این قانون را آوردید و تخفیف میدهید اگر ما دارای این فکر هستیم و واقعا این فکر را يك فکر حسابی میدانیم بایستی با این لایحه از این نظر و باین عنوان مخالفت کنیم که ما با هیچ نوع تخفیف در مجازات موافق نیستیم و تخفیف در جرمه نمیدهم اگر ما حقیقه این فکر را داریم که هیچ اما دیگر قاننی یانی هم آن فکر را داشته باشیم هم این فکر را این نمیشود آقا. اول باید با آقای وزیر مالیه گفت که آقا این لایحه را چرا آوردید این را چرا نمی گوئید برای اینکه ما این جا و جدائات قبول نمی کند میگوئیم راست است وزیر مالیه خوب کاری کرده است برای اینکه شاید اشخاصی باشند که اصلا اطلاعی نداشته باشند. شاید باشند دیگر که حقیقه خیر نداشته اند و مرتکب این خلاف شده اند پس ما کار بدی نکرده ایم - حالا فرق نظر بنده با آقای وزیر مالیه در این قسمت چه چیز است؟ حالا آن قسمت را که آقای اورنگ آن شکل می خواهند مخالفت کنند و آن جور بهتر می توانند مخالفت کنند بروند و آن جور مخالفت کنند ولی بنده چون آن طور نیستیم خیلی زحمات

نماینده اینطور که این را کش بدهیم و آقایان بگویند نه تا چهل تومان باشد و همینطور ده تومان ده تومان پیشنهاد کنیم نه بنده باین ترتیب هم مخالف هستم بالاخره باید دريك جائی حل شود و قطع شود کار و بجای بیست تومان بگذارند سی تومان و بعقیده بنده چندان فرقی ندارد و بهتر هم هست آنوقت بنده هم از کسانی هستم که خیال می کنم حقیقه این لایحه هیچ نقصی درش نیست و این لایحه را همانطور که بایک نیت خوبی بدجلس آورده اند این قسمت را هم که ما علاوه کنیم بهش بهتر تأمین می کند مقصود و نظرایشان را آنوقت بعد مذاکراتمان را بنده و آقای اورنگ و سایر رفقای پارلمانی مان می رویم و در توی سالونهای پارلمانی می نشینیم و باهم صحبت می کنیم.

وزیر مالیه - بنده حرکت ما از اینجا باید باشد که دولت و مجلس وجود واحد است و يك مقصود را تعقیب می کنند (صحیح است) یعنی قوانینی می خواهیم بگذاریم که درجائی که لازم است سخت گرفته شود سخت بگیرند و درجائی که لازم است ارفاق بکنند ارفاق بکنند نه اینکه مجلس بخواهد همه آن قوانینی را که سخت بگیرد از بین ببرد و دولت بخواهد همه آن ارفاقهایی که هست آنها را از بین برد. و از مجلس می ترسد و الا آنها را هم سخت میگیرد. پس اینکه منظور نیست (صحیح است) منظور باید واحد باشد کسی که خلاف می کند باید آنها را تاحدی جزا داد و بنده خودم یاد می آید در مجلس شورای ملی که بودم یکی از آقایان هیچوقت با هیچ جزائی راضی نبود. بنده يك روزی گفتم که بایک مقراضی این را بگیرند و تیکه تیکه کنند و ببرند بدنش را اگر دزدی کرد یا باید يك سال دو سال حبسش کرد. دزدی عم حدی دارد نمی شود دريك جزائی افراط کرد یا تفریط نه خیلی زیاد نکرد نه بکلی موقوفش کرد این جا عرض کردم حسابش را ما مطالعه کرده ایم آنچه لازم شده است مطالعه کرده ایم و این حد را کافی دانستیم و از ایشان هم استدعا کردم که موافقت بفرمایند و این پیشنهاد را مسترد بفرمایند ولی اگر اصرار بفرمایند بنده هم اصراری ندارم اگر آقایان همه متفق بشوند که اینطور باشد

باشد ولی اصل روح مطالب را هم می‌خواهم عرض کنم که اگر از بیست تومان تا سی تومان هم یک ده نفر بچهاره آزاد می‌شوند و راحت می‌شوند خوب اگر چهار تومان باشد یک عده دیگری هم آزاد می‌شوند و راحت‌تر می‌شوند (رهنما - این را که اول خودم عرض کردم) و این یک میزانی ندارد و این را ما تصور می‌کنیم تا همین اندازه که حد اعلائی تخفیف است و منظور شده کافی است و خیال می‌کنم تصفیه می‌شود کار قبل از مردادش باین ترتیب و می‌توانم عرض کنم که اگر بعد مقتضی شد بعد درش مطالعه می‌شود و بنده حاضریم باز لایحه بی‌سجاس بی‌اورم ولی ما مطالعه کرده‌ایم و این طور پیشنهاد کرده‌ایم حالا یک پیشنهادی بکنند و قابل توجه شود یا دولت قبول نکند و برود بکمسیون اینها طول می‌کشد کار و در هر صورت بنده از هر کس عقیده‌ام بیشتر است که این لایحه زودتر تمام شود و آقایان هر طور بفرمایند بنده موافقت می‌کنم ولی می‌خواستم عرض کنم که ما مطالعه کرده‌ایم و این لایحه را آورده‌ایم و با قید دو فوریت که زودتر بگذرد حالا بسته است بنظر آقایان.

رئیس - بالاخره بنده ندانستم موافقت می‌فرمائید؟

وزیر مالیه - عرض کردم اگر آقایان دیگر رأی بدهند و خیالی علاقمند باین ترتیب باشند بنده هم حرفی ندارم

رئیس - پس قبول می‌فرمائید

وزیر مالیه - بلی بنده موافقم و قبول می‌کنم

رهنما - متشکر هستم

رئیس - آقایانیکه با ماده واحده با اصلاح پیشنهادی آقای رهنما که آقای وزیر مالیه قبول کردند موافقت

ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۶۸ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - قبل از اینکه رأی را اعلام کنم توجه آقای وزیر مالیه را جلب می‌کنم باین نکته که در قسمت ب هم ناگزیر اصلاح عبارتی باید کرد و باید نوشت بقایای جرائم علاوه برسی تومان (وزیر مالیه - بلی بلی صحیح است) این قسمت اصلاح عبارتی هم باید بهبود باشد (صحیح است). با اکثریت ۶۸ رأی تصویب شد

۶- تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای رئیس کل صناعت

رئیس - آقای فرخ

رئیس کل صناعت و فلاح (آقای فرخ) - لایحه اصلاح بودجه است راجع به معادن بقید یک فوریت تقدیم شود.

۷- تصویب لایحه اصلاح بودجه وزارت معارف

رئیس - خوب ما یک لایحه داریم که صدر فوریت بوده است و بکمسیون بودجه رفته است و باید بگذرد و آن مال وزارت معارف است و به کمسیون هم رفته است قرائت میشود:

خبر کمسیون

کمسیون بودجه با حضور آقای معاون وزارت معارف لایحه نمره ۱۷۸۷۹ آن وزارتخانه راجع باصلاح بودجه ۱۳۱۱ آن وزارتخانه را مطرح و بالاخره با اصلاحی موافقت نموده و اینک خبر آن را برای تصویب مجلس مقدس تقدیم میدارد.

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ

۱۴۴۵۲۰ ریال از اعتبار ماده ۴۹ از فصل سوم قسمت اول بودجه ۱۳۱۱ وزارت معارف را بشرح ذیل باعتبارات بودجه آن وزارتخانه نقل و پرداخت نماید

۱ - باعتبار ماده ۱۳ از فصل دوم قسمت دوم (برای خرید اثاثیه مدارس) ۲۰۰۰۰۰ ریال

۲ - باعتبار ماده ۳۲ از فصل سوم قسمت سوم (برای اعانات مدارس ملی) ۱۵۶۰۰۰ ریال

۳ - باعتبار ماده ۳۳ از فصل سوم قسمت سوم (برای تأسیس دارالتربیه بهبهان) ۱۳۲۰۰۰ ریال

۴ - باعتبار ماده ۲ از فقره دوم (برای مرمت وساختن مدارس دولتی) ۹۵۷۲۰ ریال

جمع

۱۴۴۴۲۰ ریال

تبصره - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۵۵۶۸۰ ریال اعتبار تکمیل مدارس مرکز را بمصرف تکمیل مدارس مرکز و حومه طهران برساند.

رئیس - (خطاب بمعاون وزارت معارف) این همان لایحه است که تقاضای فوریتش را کرده بودید و در جلسه گذشته چون در آخر جلسه دادید بکمسیون رفت و حالا بصورت لایحه عادی آمده دو فوریت هم نیست و یک فوریت است همین حالا هم می‌شود رأی داد.

معاون وزارت معارف (میرزاغلامحسین خان رهنما) - اجازه می‌فرمائید تمنی کنم که در آن قسمت خرید اثاثیه جمله خرید اشیاء لابوراتوار هم علاوه شود.

رئیس - آقای مخبر

مخبر کمسیون بودجه - (دکتر ظاهری) - موافقم

نوشته شود

رئیس - آقایانیکه با این لایحه موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۶۳ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رای ۸۱ با اکثریت ۶۳ رأی تصویب شد

۸- تصویب لایحه اصلاحی بودجه اداره کل صناعت

رئیس - یک لایحه کوچکی هم مانده که حالا قرائت میشود: یکی از نمایندگان - راجع بچیست؟

رئیس - راجع به بودجه اداره صناعت.

ساحت محترم مجلس شورای ملی

برای اکتشاف و استخراج معادن پس قلعه و کوه نو اصفهان و نزد و کوه زر دامغان و سایر مخارج مربوطه از قبیل خرید آلات و ادوات فنی جهت لابوراتوار و مزد عملیات و خرج سفر مهندسین در بودجه ۱۳۱۱ اداره کل صناعت ضمن ماده ۴۰ در فصل سوم از فقره اول مبلغ دو بیست هزار ریال اعتبار منظور و تصویب گردید ولی نظر باحتیاجاتی که در ضمن عمل جهت خریداری ماشین آلات و لوازم اکتشاف حاصل گردیده که باید هر چه زودتر سفارش آن بازویا داده شود و از طرفی اعتبار فوق برای انجام منظور مکفی نیست لذا ماده واحده ذیل برای تکمیل اعتبار فوق پیشنهاد و تصویب آن را بقید یک فوریت تقاضا می‌نماید

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که بشرح ذیل مبلغ یک صد هزار ریال از اعتبار عمل معادن قراچه داغ منظوره در فصل ۱۴ ماده ۴ بودجه ۱۳۱۱ مملکتی باعتبار ماده ۴۰ معادن منظوره در فصل سوم از فقره اول بودجه ۱۳۱۱ اداره کل صناعت اضافه نماید:

اسامی رأی دهندگان - آقایان: مؤید احمدی - دکتر ضیائی - احتشامزاده - بهبهانی - طاهری - سید مرتضی وثوق - لاریجانی - دکتر سنک - یونس آقا وهازاده - بوشهری - فهیمی - شریفی - مهدوی - طالش خان - ارگانی - دکتر سیمبی - دادور بتکدار - مصدق جهانشاهی - دکتر احتشام - انبال - دربانی - مولوی - میرزا محمد حسین نواب - دکتر لقمان - هراز - وهازاده - دهستانی - امیر ابراهیمی - محیط - آخوندیار علی - فقیه - اسدی - معتمدی - رهبری - ابو الحسنزاد یونبا - مسودی - سهرابخان سلکتابان - میرزا محمد خان وکیل - مفتی - دبستانی کرمانی - فتوحی - حاج میرزا حسینخان فاطمی - معتمد سنک - مجد ضیائی - مرتضی قلیخان بیات - امیر دولتشاهی - عراقی - میرزا صادقخان آکبر - علیخان اعظم زنکنه - روحی - ایزدی - مقدم - ملک زاده آملی - انسر - رهنما حاج حسین آقا مهدوی - علوی سبزواری - مسودی - منتهی - دکتر ضیائی - ایزدی - امیر دولتشاهی - جشیدی - رهبری - هزار جریبی مخبر فرهمند - مؤید احمدی - دکتر سنک - دکتر لقمان - مولوی - دکتر احتشام

اسامی رأی دهندگان - آقایان: سید محمد محیط - منک مدنی - آخوندیار علی - فهیمی - اورنگ - سید احمد بهبهانی - دکتر طاهری - وهاب زاده - احتشامزاده - سید مرتضی وثوق - یونس آقا وهازاده - رهنما - امیر تیمور - بوشهری - ثقة الاسلامی طالش خان - مهدوی - دهستانی - دادور - انسر - لاریجانی - دکتر سیمبی - انبال - معتمد سنک - دربانی - طباطبائی دیبا - میرزا محمد حسین نواب - بتکدار - امیر ابراهیمی - مصدق جهانشاهی - هراز - مجد ضیائی - محمد علی میرزا دولتشاهی - شریفی - حبیری - عراقی - فتحعلی خان بختیار - ابو الحسنزاد یونبا - حاج میرزا حسینخان فاطمی - معتمدی - ارگانی - علیخان اعظم زنکنه - میرزا اسد الله فقیه - روحی - دبستانی کرمانی - مقدم - ملک زاده آملی - ساکبانیان - فتوحی - لیقوانی - بیات - حسین قلیخان نواب حاج حسین آقا مهدوی - علوی سبزواری - مسودی - منتهی - دکتر ضیائی - ایزدی - امیر دولتشاهی - جشیدی - رهبری - هزار جریبی مخبر فرهمند - مؤید احمدی - دکتر سنک - دکتر لقمان - مولوی - دکتر احتشام

قانون

قانون اصلاح مواد ۳ و ۴ قانون دخانیات

ماده واحده - ماده سوم و چهارم قانون دخانیات مصوب ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ بطریق ذیل اصلاح می‌شود:

۱ - بجای ماده سوم قانون ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ مؤسسه دخانیات مجاز است از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ و سنوات ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ نسبت بهریک از انواع و اجناس دخانیه که عمل انحصار آنرا بدست نگرفته باشد حقوق مذکور ذیل تهیه و تجارت یک قسمت یا تمام آن نوع و جنس را بموجب جواز مخصوص آزاد نماید

الف - توتون سیگار و سایر اجناس دخانیه که برای مصرف درسیگار بریده می‌شود از قرار یکمن سی ریال

ب - توتون چیق نیمکوب از قرار یکمن هیجده ریال

ج - توتون چیق اشو - سلوانه - لاهیجان (از محال ساوجبلاغ مگری) و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن ۱۲ ریال و در ۱۳۱۲ چهار ده ریال و در ۱۳۱۳ شانزده ریال

د - توتون چیق سندج - کرمانشاهان - ساوجبلاغ مگری و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن هشت ریال و در ۱۳۱۲ ده ریال و در ۱۳۱۳ دوازده ریال.

ه - توتون چیق سقز و بانه - همدان - دهخوار قان - نهاوند - تویسرکان - اطراف طهران و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن پنج ریال و در ۱۳۱۲ شش ریال و در ۱۳۱۳ هفت ریال.

و - تنباکوی شیراز - اصفهان - گلپایگان - کمره و خوانسار - دشتی و دشتستان و تنباکوهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن چهار ریال و در ۱۳۱۲ چهار ریال و نیم و در ۱۳۱۳ پنج ریال

ز - تنباکوی کرمان - یزد - حوزه خراسان - سمنان - دامغان - شاهرود و تنباکوهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن سه ریال و در ۱۳۱۲ سه ریال و نیم و در ۱۳۱۳ چهار ریال

ح - تنباکوی چوب قلیانی - میخکی - چوله و تنباکوهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون از قرار یکمن دو ریال

ط - نسوار ساخته از تاریخ تصویب این قانون یک من ۱۵ ریال و اقیه ساخته داخله یکمن بست ریال

ی - انواع توتون و سیگار و سیگار و اقیه ساخت خارجه در صورتیکه ممنوعیت فعلی آن مرتفع گردد گردد از قرار صدی دویست از قیمتی که وارد شده.

ک - انواع کاغذ سیگار و متفرعات آن از قرار صدی پنجاه از قیمتی که وارد می‌شود.

تبصره ۱ - قیمت ورودی عبارتست از قیمت خرید و خرج جنس تادفتر ورود باضافه حقوق گمرکی و عوارض دیگری که بنوسط گمرک مأخوذ می‌گردد.

تبصره ۲ - وارد کردن اجناس دخانیه مذکوره در فقره ی و ک در صورتیکه ورود آنها موانع قانونی دیگری نداشته باشد بدون اجازه مؤسسه انحصار دخانیات ممنوع بوده و مستلزم ضبط جنس خواهد بود.

تبصره ۳ - وزارت مالیه مجاز است قبوضی را که از بابت یکمن یک ریال تنباکوهای بست و یکمن دو ریال چوب تنباکو معروف بچوله و میخکی تا تاریخ تصویب این قانون دریافت نموده بصاحبان آنها مسترد دارد

شرح	اعتبار فعلی	کسر میشود	باقی اعتبار
اعتبار عمل معادن قراجه داغ فصل ۱۴ ماده ۴ بودجه ۱۳۱۱	۴۰۰٫۰۰۰ ریال	۱۰۰٫۰۰۰ ریال	۳۰۰٫۰۰۰ ریال
ملکیتی پس از وضع يك صد هزار ریال که بموجب قانون ۵ آبان ماه ۱۳۱۱ برای دفع آفات حیوانی تخصیص داده شده			
شرح	اعتبار فعلی	اضافه میشود	جمع اعتبار مصوب
اعتبار استخراج و اکتشاف معادن ضمن ماده ۴۰ از فصل ۳ فقره اول بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت	۲۰۰٫۰۰۰ ریال	۱۰۰٫۰۰۰ ریال	۳۰۰٫۰۰۰ ریال
جمع کل اعتبار سابق بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت		۲٫۱۶۴٫۴۳۰ ریال	
جمع کل اعتبار فعلی بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت		۲٫۲۶۴٫۴۳۰ ریال	
		۲۷۸۵ پهلوی	
		۲۷۸۵ پهلوی	

رئیس - اشکالی گویا ندارد (گفتند - خیر) رأی میکیریم بقوریت آقابانیکه با فوریت لایحه موافقت قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است. مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میکیریم با ورقه آقابان موافقت ورقه سفید خواهد داد

(اخذ آراء شده و ۵۵ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۰ نفر با کزیت

۵۵ رأی تصویب شد

[۹. موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر اجازه می‌فرمائید جلسه را ختم کنیم.

(صحیح است) جلسه آینده پنجشنبه ۲۶ آبان سه ساعت

قبل از ظهر دستور پرداخت تعهدات معوقه وزارت پست

و تلگراف و سایر لوائح موجوده (صحیح است)

(مجلس سه ربع بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

اسامی رأی دهندگان - آقابان - غیر فرمند - رهنما - احتشامزاده - بهبهانی - مؤید احمدی - مقدم - دبستانی کرمانی دکتر ضیائی - حاج میرزا حسینخان فاطمی - مجد ضیائی - شریعت زاده - لیقوانی - منتضدی - محیط - امیر دولشاهی - قبه - مفتی ملک زاده آملی - منتهم سنگه - امیر ابراهیمی - دکتر احتشام - وهابزاده - دهستانی - بنکدار - انبال - میرزا محمد حسین نواب مولوی - درانی - طباطبائی دیا - نفة الاسلامی - دکتر سیمی - افسر - شریفی - بوشهری - لاریجانی - ارگانی - طالش خان - ملک مدنی - دادور - قهیبی - روحی - دکتر سنگه - مسعودی - طاهری - ابوالحسنخان پیرنیا - محمد علی میرزا دولشاهی - ایزدی - علی خان زنگنه - سهرابخان ساکینیان - آخوند یار علی - یونس آقا وهابزاده - فتوحی - امیر تیمور - سید مرتضی ونوق - دکتر لقمان -

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ وزارت معارف

- ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۱۴۴۵۲۰ ریال از اعتبار ماده ۴۹ از فصل سوم قسمت اول بودجه هزار و سیصد و یازده وزارت معارف را بشرح ذیل باعتبارات بودجه آن وزارتخانه نقل و پرداخت نماید.
- ۱ - باعتبار ماده ۱۳ از فصل دوم قسمت دوم (برای خرید اثاثیه و اشیاء لابوراتوار مدارس) ۲۰۰۰۰۰ ریال
 ۲ - باعتبار ماده ۳۲ از فصل سوم قسمت سوم (برای اعانات مدارس ملی) ۱۵۶۰۰ ریال
 ۳ - باعتبار ماده ۳۳ از فصل سوم قسمت سوم (برای تأسیس دارالترتیه بهبهان) ۱۳۲۰۰ ریال
 ۴ - باعتبار ماده ۲ از فقره دوم (برای مرمت و ساختمان مدارس دولتی) ۹۵۷۲۰ ریال

جمع ۱۴۴۵۲۰ ریال

تبصره - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۵۵۶۸۰ ریال اعتبار تکمیل مدارس مرکز را بمصرف تکمیل مدارس مرکز و حومه طهران برساند.
 این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه انتقال قسمتی از اعتبار عمل معادن قراجه داغ منظوره در بودجه ۱۳۱۱ مملکتی به بودجه اداره صناعت ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که بشرح ذیل مبلغ یکصد هزار ریال از اعتبار عمل معادن قراجه داغ منظوره در فصل ۱۴ ماده ۴ بودجه ۱۳۱۱ مملکتی باعتبار ماده ۴۰ معادن منظوره در فصل سوم از فقره اول بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت اضافه نماید:

شرح	اعتبار فعلی	کسر میشود	باقی اعتبار
اعتبار عمل معادن قراجه داغ فصل ۱۴ ماده ۴ بودجه ۱۳۱۱ مملکتی پس از یکصد هزار ریال که بموجب قانون پنجم آبانماه ۱۳۱۱ برای دفع آفات حیوانی تخصیص داده شده	۴۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰
شرح	اعتبار فعلی	اضافه میشود	جمع اعتبار مصوب
اعتبار استخراج و اکتشاف معادن ضمن ماده ۴۰ از فصل سوم فقره اول بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت	۲۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰
جمع کل اعتبار سابق بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت		۲۰۰,۰۰۰ ریال ۲۷۸۵ پهلوی	
جمع کل اعتبار فعلی بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت		۳۰۰,۰۰۰ ریال ۳۷۸۵ پهلوی	

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تبصره ۴ - اجناس دخانیه که باجواز سفید با دادن وثیقه حمل و تا تاریخ تصویب این قانون حقوق انحصار آنها تماماً مأخوذ نگردیده از حیث حقوق انحصاری مشمول این قانون خواهد بود.

۲ - بجای ماده ۴ قانون ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ دولت مکلف است خرید و فروش نونون سیگار محصول ۱۳۱۲ و سنوات بعد را خود مباشرت نماید و ترتیب خرید توتون مزبور و همچنین خرید انواع اجناس دخانیه دیگر در موطنی که دولت خود مباشرت را بدست میگیرد بر ترتیب ذیل خواهد بود:
 پس از مباشرت دولت بانحصار عملی هر یک از انواع دخانیه مالکین محصولات آن نوع و اجناس و ادوات مربوطه به آن مکلف خواهند بود که اموال مذکوره را با اخذ قیمت قندی آن بموسسه انحصار دخانیات بفروشند و موسسه انحصار مکلف بخريد آن می باشد.
 حداقل قیمت خرید اجناس مذکوره در سال اول مباشرت دولت نسبت به هر یک از اجناس دخانیه میزان متوسط قیمت پنجسال اخیر بر طبق معاملات نجات خواهد بود و در سنوات بعد همه ساله موسسه انحصار دخانیات بادر نظر گرفتن وضعیت محصول و بازار نرخ آن سال را معین و یک ماه قبل از برداشت محصول در محل اعلان خواهد نمود.

نظامنامه مربوطه بعد از تسودن انحصار قبل از ۱۳۱۳ از طرف وزارت مالیه تهیه شده و بتصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید.

تبصره - استخدام عمال و کارگران کارخانها و ماشین خانهای توتونبری و توتونسائی و گیلز ریزی و سیگار پیچی و کیسه گیری و جور کردن و غیره و پرداخت اجرت آنها و همچنین معاملات اجناس دخانیه و برداشت انحصار تابع مقررات قانون استخدام و قوانین محاسبات عمومی و بودجه نخواهد بود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نوزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به بقایای جرائم قاچاق تریاک

ماده واحده - بوزارت مالیه (موسسه کل انحصار دولتی تریاک) اجازه داده می شود نسبت به بقایای جرائم قاچاقهای تریاک و مشتقات آن که تا قبل از تاریخ چهارم مرداد ۱۳۱۱ کشف گردیده است بطریق ذیل عمل نماید:
 الف - بقایای جرائم ناسی نومان (۳۰۰ ریال) را بکلی بعنوان تخفیف منظور داشته و از محاسبه حذف نماید
 ب - بقایای جرائم علاوه بر نومان را پس از وضع سی نومان اولیه آنچه باقی می ماند بقرار یک خمس (تومانی دو ریال) وصول و بقیه را بعنوان تخفیف منظور و از محاسبه حذف نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نوزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر